

వీరవిశ్వాసానికి

విరించి

ఆ రెండు ఊళ్ళ మధ్య గొడవలు ఎప్పటినుండో రగులుతున్నాయి. పాతపగలు ఆవేశానికి ఆజ్యంపోశాయి. కర్రలు, కొడవకుప్ప పైకిలేచాయి. ఎచరి గ్రామాన్ని వారు కాపాడుకోవాలన్న ఆవేశం వారిని మూర్ఖుల్ని చేసింది.

కొచ్చిన కూడు నేలపాలయ్యినంతబాధ. పాడు వాస బంగారం లాంటివెరుని పొట్టన బెట్టుకుంటుంది. చుట్టనోట్లోంచి తీసి, తుప్పక్కస పుమ్మేసాడు స్వామి నాయుడు.

చుట్టచుట్టిస్తూ, ఆ కాశం లోకి చూశాడు స్వామి నాయుడు.

ఆయాసం పున్నట్లు లేదు. కుండపోతగా వర్షం కురుస్తూనే వున్నది.

మబ్బులు ఆకాశాన్నంతా ఆక్రమించుకొన్నాయి. సూర్యుడికి రాస్త జాగా రూదా యివ్వలేదు.

ఈ ఏడు వర్షాలు వి ప రీ త ం గా వున్నాయి. అనుకొన్నాడు స్వామి నాయుడు.

నిన్న మధ్యాహ్నం నుంచి ఈ మబ్బులిలా స్వైర విహారం చేస్తునే వున్నాయి. అయినా వాటికి అలుపు

ఇలాగైతే పంట దెబ్బతినటం ఖాయం! ఆ చూట నిన్నటి రాత్రినుంచి అనుకొంటూనే వున్నాడు. నోటి దగ్గర

నేలంతా బురద: కాలువేస్తే జర్రున జారిపోయేటట్లు వుంది.

అసలే వూళ్ళో వీధి లైట్లు లేక. ఉన్నా వెలిగే పరిస్థితిలో లేవవి.

కత్తులు యుళిపిస్తున్నట్లు షెనుపులు మెరుస్తున్నాయి. చరెగారి "ఈదర" మని పేస్తుంది.

జల్లు మొహం మీద కొట్టబంతో ఆరుగుమీద నుండి లోపలి గదిలో కెళ్ళాడు స్వామినాయుడు. కోడిగుడ్డు చిమ్మిలోని దీపం ఏక్షణాన్నైనా ఆరిపోవటానికి సిద్ధంగా వుంది.

ఇంట్లోని అందరూ ఆ గదిలోనే గుమికూడారు. అప్పుడప్పుడూపైనుండి వాన చినుకులు "టప్ టప్" మని పడుతున్నాయి.

అవి పడుతున్నప్పుడల్లా భయంతో బిగుసుకుపోతున్నారు ఆ ఇంట్లోవాళ్లు.

"మొన్నఇల్లునేయించి వుంటేబావుండేది" మౌనంగా వుండలేక అన్నాడు స్వామినాయుడి పెద్ద కొడుకురత్తయ్య.

"నర్లే అయ్యిందేదో అయ్యిందిగాని కొద్దిగా రేడియో పెట్టు. వాన ఎప్పుడు తగ్గుతుందో ఏంటో? స్వామి నాయుడు కొడుకుతో చెప్పాడు.

రేడియో పెట్టేసరికి. "బర్ బర్" మంటూ శబ్దం:

ఆ "బర్ బర్"ల మధ్యే వార్తలు విన్నారందరూ.

ఇంకా తుఫాన్ కిరి గంటలున్నట్లు. గోదావరి. కృష్ణా నదులుపొంగే ప్రమాద ముందని. అక్కడెక్కడో పూకు మునిగిపోయాయని ఎనాన్సర్ చెప్పాడు

"ముప్పయ్యారు గంటలే" గుండెల మీద చెయ్యెసుకుంది రత్తయ్య భార్య లక్ష్మి.

"ఒరే బావా" బయట్నుండి పిల్వారెవరో. దీపం పట్టుకొని. బయటి కొచ్చాడు స్వామి నాయుడు.

గొడుగేసుకుని వచ్చి. వున్నాడు రామిరెడ్డి.

"ఏరా బావా. ఏంటి వేళొచ్చావ్? మీ కొంపలోకి నీరాచ్చేసిందా ఏంటి" ఆతృతగా అడిగాడు స్వామినాయుడు.

ప్రస్తుతానికేమీ మునగలేదు కాని. కూసేపటికో కాసేపటికో అన్నట్లుంది అరుగు వైకొస్తూ. అన్నాడు రామిరెడ్డి.

"వార్తలేమన్నా తెలిసాయా?"

"ఆ" స్వామి నాయుడి మాటలకి నిట్టూర్చి. చెప్పాడు రామిరెడ్డి "పోతు రాజు గుళ్ళొకి నీళ్ళు వచ్చేసాయట. ఏడి గుడంలో నీళ్ళమయం. నీళ్ళల్లో తేల్చున్నట్లుగా వుంది గుడిరై లపట్టాలు సుబ్బరంగా మునిగిపోయాయంట"

ఆటర్తా హెచ్చింది స్వామి నాయుడికి.

"ఎరెలా వుందో....?" అశ్లోకిగా ఆపేసాడు.

"ఏరు పొంగిందట. మరీఎక్కువై పోతుందని ఇందాకే లచ్చయ్య అన్నాడు"

"ఏరు పొంగిందంటే. మనూరు...." గొంతు వణికింది స్వామినాయుడికి.

"ఏందయ్యా నాయుడు? ఉస్సురో మంటూ కూచుంటే యింతే! మన తంటాలు మనం పడ్డాము. ఆ పైన పోలే రమ్మ తల్లివుంది."

"ఏం చేద్దామనా?"

"ఊరిడిచి వె...."

మాట పూర్తికాక ముందే కసిరాడు స్వామి నాయుడు. "మా గొప్పోడివిలే ఉన్న పళంగా పూరు ఖాళీ చేసి వెళ్ళి పోతే మన గొడ్డూ గోదా. మనకున్న కాస్తంత ఆధారం యిక్కడే వున్నదాయె."

"ఏరుకి గండేస్తే సరి. మనకీగండం గట్టెక్కుతుంది!" కురుస్తున్న వర్షంకేసి చూస్తూ. సలహా యిచ్చాడు.

"గండా?" ఒక్కక్షణం తటవటా యించాడు రామిరెడ్డి. వందలాది సందేహాలు అతని మెదడులోకి ఒక్కొక్కటిగా జొరబడ్డాయి.

మరో మాట మాట్లాడకు. అయినా పూళ్ళోని పెద్దోళ్ళేమంటారో కనుక్కొందాము. ఆ తర్వాత యేదో ఓటి చేయొచ్చు.

సరే. పోదాంపా ముందుకి కదిలాడు రామిరెడ్డి.

చేతిలోకి కర్ర తీసుకుని. రామి

రెడ్డితో నడవబోతుంటే అడిగాడు రత్తయ్య స్వామి నాయుడికి. "నేనూరానా?"

పెద్దోళ్ళం మేం ఏడి కాముగా నువ్వింటికాడే కూకో. ఆదోళ్ళు. పిల్లలున్నారు. కసురు కుంటున్నట్లు చెప్పాడు నాయుడు.

మోకాలిదాకా వచ్చేస్తున్నాయి నీళ్ళు అడుగు తీసి. అడుగేయటం బ్రహ్మ ప్రళయమైపోతుంది.

తిన్నగా రామవయ్య దగ్గరకెళ్ళారు. అప్పటికే చాలామంది వూరి పెద్దలు వచ్చి వున్నారు.

కాసేపు బాటు అందరూ ఒకరి మొహాలు యింకొకరు చూసుకొంటూ. మౌనంగా వుండిపోయారు.

ఆ తర్వాత ఓ అర్థగంట తీవ్రంగా ఆలోచించి. ఏరుకి గండికొట్టడానికి నిశ్చయించుకున్నారు.

"లాంతర్ల కాంతిలో దారి చూసుకొంటూ. ఏరు దగ్గరకి సడిచారు.

అంతా నల్లటి చీకటి. ఏమీ కన్పించనీయని అంధకారం.... గాలి హోరు మని వీస్తుంది.

ఆగాలి తాకిడికి అటూ యిటూ పూగిసలాడి పోతున్న కొబ్బరి చెట్ల సవ్వడి ఎక్కడో దూరం నుండి వినిపిస్తుంది.

ఆకాళం అప్పుడప్పుడూ ఉరుముతోంది. మెరుస్తోంది.

వర్షపు ధారలు వాళ్ళందరినీ తడిపి. ముద్దల్ని చేసాయి.

ఏరు ఉదృతంగా పొంగింది. మీది మీది కొచ్చేస్తుంది.

వదినా! షాపుకళ్ళోగాజిలు కొనుక్కోవాలే! అడుగువస్తావా!

షాపుకేమివద్దు! మాయారు ఎన్నికల్లో కిడిపోయినప్పుడు వచ్చినది చాలా ఉస్సావి! తీసుకోకు!

* రమ్య *

ఏ క్షణాన ఊరు మీద పడుతుందో అన్నట్లుగా వుంది ఏరు.

'జాగ్రత్తరాయ్' అరిచాడు రామి రెడ్డి గండి వెయ్యటానికి వెళ్తున్న వాళ్ళతో.

వాళ్ళలా వెళ్తున్నారో లేదో, దూరం నుండి లాంతర్ల వెలుగు కనిపించింది. పెద్ద పెద్ద కేకలు వినబడ్డాయి.

'వీళ్ళ వరస చూస్తుంటే, ఎంకన్న పాలెం వాళ్ళల్లా వుండే ఆ వెలుగుకేనే చూస్తూ, అన్నాడు రామవయ్య.

పెద్ద తంటా వచ్చిపడిందే: లమ్మీ కొడుకులు. గండివెయ్యనివ్వరు చిరాకు పడ్డాడు స్వామినాయుడు.

అవును మరి. మనం గండేస్తే, ఏరు వాళ్ళారుని ముంచేస్తుందా యే అన్నాడు రామిరెడ్డి.

ఇంతలో వాళ్ళని సమీపించారు వెంకన్న పాలెం వాళ్ళు. వాళ్ళ భయం వాళ్ళది.

వారికి నాయకత్వం వహిస్తున్నారు చంద్రయ్య. సత్యనారాయణ.

'నా కొడకల్లారా, గండేసారో మీ తలకాయలు లేచిపోతాయి' వేగంగా వూపిరిపీలుస్తూ బెదిరించాడు చంద్రయ్య ఒక్క-క్షణం ఇరకాటంలో పడ్డారు.

స్వామి నాయుడు, వాళ్ళు.

ఇప్పుడు గండెయ్యకపోతే, ఈ రాత్రికి ఏరు తమ వూరుని మింగేస్తుంది. అందరూ చప్తారు. ఆ చచ్చేదేదో యిక్కడే చచ్చి వూరిని వూళ్ళోని తమ ఆస్తుల్ని, కుటుంబాల్ని కాయడం

మంచిదన్న అభిప్రాయానికొచ్చేసారు వారు.

'అబ్బా, అంత దమ్మున్న మగోళ్ళు బయల్దేరారే రేయ్. గండెయ్యండా. ఏ నాకొడుకు అడ్డమొస్తాడో చూస్తాను కర్ర పైకెత్తుతూ, అన్నాడు స్వామి నాయుడు.

రెచ్చిపోయాడు సత్యనారాయణ. ఆ రెండు వూళ్ళ మధ్య గొడవలు ఎప్పటి నుండో రగులుతున్నాయి.

అవన్నీ గుర్తుకొచ్చాయి ఇరుపక్షాలకి పాత పగలు ఆవేశాగ్నికి ఆ జ్యంపోసాయి. కర్రలు, కొడవళ్ళు వైకి లేచాయి. పైనుండి కురుస్తున్న వానని ఏ మాత్రం ఖాతరు చెయ్యలేదు ఆ ఇరువర్గాలు.

ఎవరి గ్రామాన్ని వారు కాపాడుకోవాలన్న తలంపు వారిని మూర్ఖుల్ని చేసింది.

లాంతర్లు పగిలాయి. గావుకేకలు పెడుతున్నారు. ఆఖరి అరుపులు అరుస్తున్నారు బూతులు తిట్లు కుంటున్నారు.

ఆకాశం నిండా చీకటి.... క్రింద నేలమీద నీళ్ళూ: ఏరు ఉదృతం కాజొచ్చింది. గాలి వింత చప్పుడు చేస్తుంది.

ఇక్కడ జరుగుతున్న గొడవ వూళ్ళోకి పాకింది.

ఆడవాళ్ళు బెంబేలెత్తి పోయారు. మంగళ సూత్రాలను కళ్ళకద్దుకొని, పోలేరమ్మ తల్లికి మొక్కుకున్నారు

నెమ్మదస్తుడు

"మీరు చాలా నెమ్మదస్తులు" అంది లలిత భరత్.

"మా నాన్నకూడా నెమ్మదస్తుడే" అన్నాడు ప్రభాకరరావు.

"ఆ సంగతి మీ అమ్మగారు చెప్పారు. మీ నాన్నగారు నెమ్మదస్తులు కాకుంటే మీరు మూడేళ్ళు; ముందుగానే పుట్టి ఉండేవాళ్ళట" అంది లలిత.

-బి.కె. ప్రసాద్ (హైదరాబాదు)

తమ మొగుళ్ళని కాపాడమని.

ఇళ్ళ దగ్గరున్న మగళ్ళు నడుము దిగించి, కత్తులు, కటార్లతో యుద్ధ రంగానికి పరుగెత్తారు.

ప్రాణభయం కలిగించిన ఆవేశం వారందరినీ ఆలోచనా రహితుల్నిచేసింది అక్కడి రక్తపాతం సహించలేక కాబోలు, ఏరు గట్టు తెంచుకొని, వూళ్ళోకి వురికింది.

'ఏరు వూళ్ళోకి వస్తుందోరేయ్' అరుస్తూ, పరుగు తీయబోయారు.

కాని సుడులు తిరుగుతున్న నీళ్ళు వాళ్ళని తమలోకి లాక్కున్నాయి.

మరుసటి రోజు వుదయం వాళ్ళ రక్తంతో కలిసి, ఏట్లోని బురద నీళ్ళు ప్రవహిస్తున్నాయి.

ఇసుమడించిన వుత్సాహంతో రెక్కలు టపటపా కొట్టుకుంటూ, రాబందులు ఆకాశంలో గిరికిలు కొడున్నాయి.

[9 వ పేజీ నుండి]

కళాకారుల్లో ఒక సూత్ర చైతన్యాని ఒక కొత్త ఆలోచనా విధానాన్ని కల్పించాలని, కల్పించగలదని విశ్వసిస్తున్నాను. అందుకోసమే నిర్విరామంగా కృషి చేస్తున్నాను" అన్నాడాయన తన కార్యక్రమాలను వివరిస్తూ.

ఆచార్య ఆత్రేయ

ప్రముఖ నాటకరచయితగా అంతకు మించి నిపుణుడైన సినిమారచయితగా ఎవరెస్ట్ శిఖరంలా నిలిచిన ఆత్రేయ మొదటి దశలో జీవితంలో ఎన్నో ఇబ్బందులు పడ్డాడు. పాండిబజార్ అనుభవాలన్నీ ఆయనకూ వున్నాయి.

అయితే మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి, శ్రీశ్రీ సముద్రాలపంటి పెద్దల శుభాశీస్సులు ఆయనకు వున్నాయి. స్వయంకృషితో ఇది 'సినిమాడైలాగ్' అనీ, ఇది 'ఆత్రేయ డైలాగ్' అని ఒక ప్రత్యేకమైన ముద్ర వేసిన అసమాన రచయిత ఆచార్య ఆత్రేయ. దృశ్యానికి తగిన సంభాషణలు, సంఘటనకు తగిన పాటలు ఆత్రేయే వ్రాయాలి. ఆయన వ్రాస్తున్న ఆఖరు నాటకం ఒక సూతన దృక్పథాన్ని తెలుగు నాటక రంగానికి ఇవ్వగలదనడంలో సందేహం లేదు. ●●

— ఫోటో: శాయిరమేష్

జీవితానికి దూరంగా తొలగిపోయాం. సమస్యలు రకరకాలుగా మారిపోయాయి. మీ సమస్యలకు మీరే పరిష్కారం వెదుక్కోవాలి" అన్నాడాయన దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ.

ఆఖరు నాటకం

"నా నాటకాలన్నింటికీ నేనే దర్శకుణ్ణి. ఆనాడు నేనెన్నో మన విజయాలను చవిచూశాను. ప్రజల మనషిగా ప్రజా రచయితగా గుర్తించబడ్డాను. ఇవాల్లి నాటకరంగం నన్ను తీవ్రంగా ఆలోచింపజేస్తోంది. అందుకు నా ఆఖరు నాటకంగా 'ఆఖరు నాటకం' వ్రాయడం మొదలెట్టాను. ఈ నాటకం రచయితల్లో